

Vergaderjaar 2025–2026

28 694

Verpakkingsbeleid

30 872

Landelijk afvalbeheerplan

Nr. 161

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 november 2025

Het statiegeldsysteem functioneert op dit moment verre van optimaal, zoals ik eerder in mijn brief van 3 september 2025 heb aangegeven¹. Consumenten ervaren te vaak belemmeringen bij het inleveren van hun statiegeldflessen en blikjes door een tekort aan innameautomaten, defecte en vieze innameautomaten en te lange rijen. Daarnaast is het zwerfafval rondom opengebroken prullenbakken, met name in de binnensteden, een grote bron van ergernis. De uitvoering van het statiegeldsysteem moet en kan beter. Daarom heb ik aan Verpact² meegedeeld dat het systeem tekortschiet en dat ik van hen verwacht dat zij met een totaalpakket aan maatregelen komen dat de tekortkomingen adresseert en zorgt dat de wettelijke doelstellingen worden behaald.

Verpact heeft na het gesprek met mij deze handschoen opgepakt. Zij zijn voortvarend aan de slag gegaan met het opstellen van een totaalaanpak statiegeld. Bijgaand vindt u het resultaat. De totaalaanpak is bedoeld om de verschillende onderdelen van het statiegeldsysteem in samenhang, doorlopend en blijvend te verbeteren. Met een breed scala aan maatregelen en acties richt de aanpak zich op betere inzameling, het vergroten van consumentengemak en het reduceren van zwerfafval door opengebroken prullenbakken. Met de totaalaanpak statiegeld committeert Verpact zich aan onder andere aan de volgende maatregelen: substantieel meer innamepunten, zowel uitbetalende als niet uitbetalende, en een toename van het aantal bulkautomaten; een gebiedsgerichte aanpak van zwerfafval door opengebroken prullenbakken door het identificeren en aanpakken van hotspots in de G4 en G20; publiekscampagnes, waaronder een beloningsmechanisme in de vorm van een kansspel; en meer transpa-

¹ Kamerstukken 28 694, nr. 159

² Het verpakkend bedrijfsleven is wettelijk verantwoordelijk voor het inrichten, bekostigen en functioneren van het statiegeldsysteem. Verpact vertegenwoordigt het verpakkend bedrijfsleven en geeft namens hen uitvoering aan het statiegeldsysteem.

rantie zoals het jaarlijks publiceren van het financieel jaarverslag. De meeste maatregelen zullen in 2026 zijn geïmplementeerd.

Ik ben tevreden met de voorliggende aanpak van Verpact en heb er vertrouwen in dat dit op afzienbare termijn verbeteringen oplevert op de ervaren knelpunten. Het is nu zaak dat Verpact meteen aan de slag gaat met de uitvoering van de totaalaanpak, met maximale inzet, capaciteit en middelen, om de benoemde maatregelen zo snel als mogelijk uit te rollen. Ik zal de voortgang nauwgezet monitoren, mede op basis van de kwartaalrapportages over de voortgang van de totaalaanpak die Verpact zal opleveren. Op die manier kan ik Verpact er direct op aanspreken wanneer de voortgang achterblijft.

Last onder dwangsom

In 2024 en 2025 zijn er vanuit de onafhankelijk toezichthouder, de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), lasten onder dwangsom opgelegd omdat de wettelijke inzameldoelstelling van 90% sinds deze van kracht is nog niet is behaald. Omdat de lasten Verpact oproepen tot het nemen van maatregelen die deels overlappen met maatregelen uit de bredere en verdergaande totaalaanpak, heb ik de ILT gevraagd de totaalaanpak als onafhankelijk toezichthouder te beoordelen in het licht van het huidige handhavingstraject om de doelstellingen van 90% te behalen.

De ILT heeft Verpact in juli 2024 gelast om minimaal 5.400 extra uitbetalende innamepunten vóór 1 januari 2027 te realiseren. De totaalaanpak is op dit punt in lijn met de opgelegde last. De last van juli 2024 behoeft daarom geen aanpassing en blijft van kracht. De ILT heeft Verpact daarnaast in september 2025 gelast om de consument een extra financiële stimulans te geven, waarbij Verpact de mogelijkheid heeft om het statiegeld te verhogen, een retourbonus uit te keren of een combinatie hiervan. Naast deze mogelijkheden zal de ILT de last aanpassen om aan Verpact een extra mogelijkheid te geven om aan de opgelegde last van september 2025 te voldoen, in lijn met de vier initiatieven voor een beloningsmechanisme uit de totaalaanpak. Hiermee is er een goed alternatief voor het verhogen van het statiegeldbedrag, waar ik geen voorstander van ben.

De ILT blijft uiteraard erop toezien dat Verpact voldoet aan de opgelegde lasten, tot het inzamelpercentage van 90% wordt behaald.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
A.A. Aartsen